

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
Sähköposti: toimisto@birdlife.fi
www.birdlife.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

19.11.2024

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta (HE 166/2024 vp)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annettua lakia. Lakiin lisättäisiin säännös, jolla mahdollistettaisiin droonien hyödyntäminen vieraslajinisäkkäiden pyynnissä. Lisäksi muutettaisiin uusille vieraslajeille säädettävää siirtymäaikaa koskevaa asetuksenantovaltuutta.

BirdLife Suomi kiittää mahdollisuudesta kertoa kantansa lakiesityksestä ja toteaa asiasta seuraavaa.

Droonin käyttö

Supikoirien poistaminen parantaa kiistatta parantaa pesivien lintujen määrää saaristoalueilla, missä esimerkiksi osa linnuista jättää pesimättä havaittuaan nisäkäspedon läsnäolon. Lämpökameralla varustetut droonit ovat osoittautuneet tehokkaaksi tavaksi löytää ruovikossa piilottelevat supikoirat, ja käytön salliminen helpottaa saariston tärkeiden pesimäalueiden tyhjentämistä supikoirista.

Pyynnissä käyttökelpoiset lämpökameralla varustetut droonit ovat kalliita. Droonin käyttö supikoirapyynnin apuna on kokemusten mukaan myös haastavaa ja asiaan omistautumista vaativaa toimintaa. On todennäköistä, että lähivuosina droonin käyttö supikoirapyynnissä tulee olemaan pienimuotoista lakimuutoksen jälkeen.

Droonin käyttöä riistan etsimisessä ja paikantamisessa ei ole metsästyslaissa kielletty. Tämä on merkittävä puute. Lain kehitys ei ole pysynyt mukana tekniikan kehittämisessä. Drooneilla voi ylivertaisen tehokkaasti, vaikka kannon nokassa istuen, tarkistaa riistalajien sijainnin useiden neliökilometrien alueelta. Toiminta on hyvin kaukana perinteisestä suomalaisesta eräkulttuurista, ja on todennäköistä, että toiminta tulee laajenemaan lähitulevaisuudessa, mikäli droonien käyttöä ei rajoiteta. Tilanne on myös valvonnalle vaikea, ja entistä epäselvempi, kun droonin käyttöä laajennetaan supikoirien jäljittämisen sallivaksi. Valiokunnan tulisi velvoittaa maa- ja metsätalousministeriötä valmistelemaan lainsäädäntöä, jolla droonin käyttöä muussa metsästystoiminnassa kuin vieraspetojen pyynnissä rajoitetaan nykyisestä.

Droonit häiritsevät lintuja, minkä vuoksi niitä käytetään yleisesti lintuparviin pelottamisessa. Droonien lennättämistä esimerkiksi linnuille tärkeillä luonnonsuojelualueilla ei ole yleensä rajoitettu, vaikka lintujen häiritseminen on kielletty luonnonsuojelulailla. Nykytilanne johtaa lintujen tahattomaan häirintään, aiheuttaa pesintöjen tuhoutumisia ja vaikeuttaa lintujen valmistautumista muuttoon. BirdLife on tehnyt ympäristöministeriölle aloitteen, että ministeriö ryhtyisi toimiin droonien lennättämisen kieltämiseksi linnuille tärkeillä alueilla ilmailulain perusteiden mukaisesti. Kielto ei estäisi näillä

alueilla droonin käyttöä poikkeusluvalla perustelluissa tapauksissa, kuten supikoirien poistossa. Pyydämme valiokuntaa huomioimaan tämän tarpeen asian käsittelyssä.

Siirtymäajan kasvattaminen

Ehdotus enimmäissiirtymäajan kasvattamiseksi on lain tavoitteiden kannalta ristiriitainen. Siirtymäaika mahdollistaa esimerkiksi jo istutettujen taimien kasvattamisen ja myymisen haitalliseksi vieraslajiksi säättämisen jälkeen. Lajeja säädetään vieraslajeiksi sen vuoksi, että tutkimusten ja asiantuntija-arvioiden mukaan niistä on merkittävää haittaa ja lajeihin liittyy riski luontoon leviämisestä. Vieraslajien poistaminen luonnosta on huomattavasti kalliimpaa kuin ennaltaehkäisy. Olisi järkevämpää maksaa korvaus olemassa myymättömistä taimista sen sijaan, että siirtymäajan avulla varmistetaan, että kasvatuksessa olevat taimet istutetaan ja näin lisätään riskiä.

Kannustamme valmistelemaan lainsäädäntöä, jonka avulla voidaan korvata välittömät vieraslajiksi säättämisen kustannukset toiminnanharjoittajille, kuten puutarha-alalle. Kun toimijoilla on mahdollisuus saada korvaus, on helpompaa saada yleinen hyväksyntä lisäyksistä haitallisten lajien listalle.

Huomio esitystekstiin

Hallituksen esityksen perusteluissa on käytetty tulokaslajit –ilmausta rinnan vieraslajit ilmauksen kanssa. Tulokas- ja vieraslajit ovat eri asia, eikä niitä voi sekoittaa lain perusteluissa. Tulokaslaji leviää uudelle alueelle omin avuin luontaiselta levinneisyysalueeltaan, ja vieraslajit ihmisen siirtämänä tai tahattomasti ihmisen avustuksella.

Lisätietoja:

Teemu Lehtiniemi, suojelu- ja tutkimusjohtaja (teemu.lehtiniemi@birdlife.fi, puh. 010 406 6205)

<https://www.birdlife.fi/droonien-lennattaminen-linnuille-tarkeilla-alueilla-kiellettava/>